

آنلاین

گزارش هفته

تشر

ویژه‌نامه حوادث | روزنامه جام جم | ۵

چهارشنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۲ | شماره ۱۰۵۱

چرا سراغ رمال می‌روند؟

لیلا بابایی
روانشناس

رمالی و فالگیری، یعنی نوشتن متونی نامفهوم روی اجسامی مانند قفل کلید و کاسه یا بعضی اشیاء و پوست حیوانات و گرفتن پول در برابر آن است. رمالی و نوشتن نسخه‌های حل مشکل به عنوان نوعی خرافات یاد می‌شود که ذهن و جیب مردم را نشانه گرفته است. برخی از مدعیان با پارافراتر نهاده و با ادعای تسلط بر «علوم غریبه» خود را «وسیله‌ای برای حل مشکلات» معرفی می‌کنند. گروهی دیگر با ادعای دانستن علم رمل و خبرداشتن از مجهولات عالم و خیر و شر، رمالی می‌کنند. گروهی دیگر نیز برای مشتریان‌شان کف بینی و فالگیری می‌کنند. این مجرمان با ادعای‌های دروغ از اعتقادات افراد سوءاستفاده و اخاذی می‌کنند و حتی گاهی فرد از مشتری خود سوءاستفاده جنسی نیز می‌کند. نکته قابل‌تأمل در مورد مشتریان رمال‌ها این است که زنان بیشتر از مردان به آنها مراجعه می‌کنند و در این میان زنان جوان بیشترین مخاطبان رمالان هستند. در حال حاضر شرایط نامطلوب روانی و اجتماعی، ظهور ناامیدی و استیصال، بی‌سوادی و ناآگاهی و تبلیغ موهومات و گرایش به تقدیرگرایی و ترس از انگ بیماری‌های روانی از مهم‌ترین دلایل گرایش به فالگیری در جامعه است که دست‌شیدان بسیاری را برای ارتزاق از این طریق باز می‌گذارد. رفتارشناسان معتقدند زمانی که جامعه در شرایط نامطلوب روانی و اجتماعی قرار دارد، رونق بازار افرادی که مدعی قدرت ماورایی برای حل مشکلات مردم هستند چندان دور از انتظار نیست و حتی پیشینه‌ای تاریخی دارد، چرا که ناامیدی و استیصال، دلیل اصلی گرایش افراد به این پدیده است. براساس آخرین آمارهایی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مورد مراجعه افراد به رمال‌ها منتشر کرد، ۱۰ درصد از جمعیت کشور در مدت یک سال نزد افراد غیرمتخصص و بی‌صلاحیت، مانند دعانویس و رمال رفته‌اند و این که ۶۸ درصد از دختران در فاصله سنی ۱۸ تا ۲۶ سال، دست‌کم یک بار به فالگیر مراجعه کرده‌اند. ۵۰ درصد چندین بار مراجعه و ۸۳ درصد از دانشجویان حرف‌های فالگیران را تصدیق کرده و با اعتقاد به سراغ آنها می‌روند. بازخوانی ذهن افرادی که متمایل به این موارد هستند، نشان می‌دهد این افراد به برخی از اشیاء و نیروها از این باب که بر سرنوشت آنها تأثیرگذارند، اعتقاد دارند. به‌طور مثال برخی اعتقاد به ارتباط با اجنه دارند و معتقدند اجنه در فرآیند شکل‌گیری آینده آنها، مسائل و مشکلات آنها و بیماری‌های آنها تأثیرگذارند و ارتباط با اجنه می‌تواند به رفع برخی از این مشکلات و بیماری‌ها منجر شود. گرایش به جادو و مراجعه به رمال‌ها بیشتر در میان دختران جوان وجود دارد که موانع ازدواج خود را عاملی ماورایی می‌دانند که سبب شده به اصطلاح بخت آنان بسته شود و موفق به تشکیل خانواده نشوند. شاید به این دلیل است که مراجعه دختران جوان در این جامعه آماری، بیش از بقیه است. این افراد تصورشان بر این است که دعانویس، رمال و کف‌بین می‌توانند زندگی آنها را تغییر دهند. وقتی در ذهن فرد، تقدیرگرایی حاکم شود و افراد خود را در شکل‌گیری فرآیند زندگی و فرآیند حرکتی آینده مؤثر ندانند، به این سمت گرایش پیدا می‌کنند. دلیل دیگر این است که انسان‌ها به دلیل عدم دسترسی به همه متغیرها در زندگی، با شکست‌هایی روبه‌رو می‌شوند؛ عدم توفیق در غلبه بر موانع سبب می‌شود افراد تصور کنند یک عامل بیرونی، سبب شکست آنان است. بنابراین برای رهایی از این شکست، تلاش می‌کنند از نظر روانی نیز متوسل به یک عامل بیرونی شوند. وجه اشتراک همه این افراد این است که علت و معلول‌ها را در دل خود اجتماع نمی‌بینند و در قدرت‌های مافوق طبیعی می‌یابند. اگر فرد به جای اعتقاد به تقدیرگرایی، دلایل اصلی شکست اقتصادی‌اش را ارزیابی کند و متوجه شود که شکست او به دلیل عدم نیازسنجی در بازار اقتصادی، در نظر نگرفتن سلیقه مخاطبان و مصرف‌کنندگان و... بوده، هیچ‌گاه برای شکست اقتصادی خودش به رمال مراجعه نمی‌کند. پس زمانی که جامعه در شرایط نامطلوب روانی و اجتماعی قرار دارد، ظهور چنین آدم‌هایی که از یک قدرت ماورایی برای حل مشکلات مردم حرف بزنند تا اندازه‌ای طبیعی است و پیشینه‌ای تاریخی دارد. بنابراین گرایش میلیونی افراد جامعه ما به رمالان، بیش از همه نشان از یک جامعه تقدیرگراست. تحقیقات نشان می‌دهد از نظر طبقاتی، طبقات پایین و طبقات مرفه جامعه، بیشتر به رمال‌ها و مراجعه می‌کنند و طبقه متوسط جامعه، کمتر! افراد با نگرش‌های سنتی نیز میزان مراجعه بالاتری دارند و افراد تحصیل‌نکرده و بی‌سواد نیز گرایش بیشتری به این پدیده نشان می‌دهند. گرایش افراد به سحر، جادو، کف‌بینی و پیش‌گویی سرنوشت و... پیشینه‌ای تاریخی دارد تا جایی که آگوست کنت، پدر علم جامعه‌شناسی نیز در ارتباط با سیر تحول تاریخ بشر، در برخی از مراحل به این گرایش اشاره می‌کند.

تلقا صوتی ویژه مطالعه‌های رمالی

صفه‌بان تشکیل شده، مرد رمالی به سبک فیلم همیز کرده و فقط ده‌ها میلیون هزینه سیستم صوتی عجیب و غریب بخش شود و طعمه فکر کند اجنه و ارواح بر خلاف متهم شهرری، بسیار باهوش بود و با راه‌اندازی ۴۰ هزار مخاطب برای خود، برویایی داشته و توانسته با زن بودند، پنج میلیارد تومان کلاهبرداری کند. با رمل و ادوات رمالی و سیستم صوتی کشف شد. یکی شکایتش گفت: برای بیماری برادرم پیش او رفتم اما مرد کرد. متهم خودش می‌گوید: با تبلیغات در فضای مجازی و به درمان بیماری، موفقیت در کار و تحصیل، رفع گرفتاری و... سناسایی کرده و بعد آنها را به خانه‌ام می‌کشاندم. طوری کرده بودم که آنها تصور می‌کردند من نیروی ماورایی حل مشکل بین ۵۰ تا ۸۰ میلیون تومان می‌گرفتم و دروغین به آنها می‌دادم. در چند مورد هم سه‌ام کرد و زنان را آزار و اذیت کردم.

رمال دلاری در چنگال قانون

سال گذشته بود که چند شکایت از رمال مجازی در پلیس فتا ثبت شد؛ یکی از شاکیان به پلیس گفت: در اینستاگرام با آگهی روبه‌رو شدم که مدعی دعانویسی برای رفع مشکل بود. با مدیر صفحه صحبت کردم و مدعی شد ۱۰۰ دلار به او بدهم یا پنج میلیون تومان به حسابش بریزم تا دعا را نوشته و به دستم برساند. من هم به حرفش گوش کردم و پول را کارت به کارت کردم. وقتی رسید را ارسال کردم او من را بلاک کرد و دیگر جوابگوی پیام‌هایم نبود. با این کار فهمیدم گرفتار رمال قلابی شدم. با افزایش شکایت‌ها، رمال قلابی دستگیر و از مخفیگاهش ۹۴ هزار دلار، ۴۰ سکه طلا و ۳۵۰ گرم طلا کشف شد. این متهم بعد از دستگیری اعتراف کرد: من فقط ۲۲ سال دارم و بیکار هستم. فشار اقتصادی فکری را به ذهنم رساند که به بهانه مشکل‌گشایی از مردم کلاهبرداری کنم. صفحه‌ای را در اینستاگرام راه‌اندازی و با پرداخت پول تبلیغ کردم و دنبال‌کننده جذب کردم. فقط سه درصد مخاطبانم مرد و بقیه زن بودند. به بهانه مشکل‌گشایی و دعانویسی پول به حسابم می‌ریختند و بعد بلاک می‌شدند. پلیس فتا و دستگیر کرد و گرنه خیلی بیشتر کلاهبرداری می‌کردم. این متهم در مورد این که چه توصیه‌ای به زنان دارد، می‌گوید: یک کلام، چیزی به نام دعانویسی و رمالی نداریم و همه کلاهبردار هستند. هرکس در اینستاگرام و تلگرام می‌گوید فالگیرم و پول بدهید فال بگیرم یا دعا بنویسم کلاهبردار هستند.